

زمانی که باقی می ماند

| شرحی بر نامه به رومیان |

| جورجو آگامبن | مجتبا گل محمدی |

Il tempo che resta

| Giorgio Agamben | Mojtaba Golmohammadi |

| چاپ دوم |

فهرست

- ۱۱ یادداشت مترجم
- ۱۵ پیشگفتار
- ۱۷ روز یکم • *Paulos doulos christou lēsou*
- به یاد یاکوب تاویس / زبان پولس / *Méthodos* [روش] / ده کلمه / *Paulos*
[پولس] / دربارهٔ کاربرد نیک شایعه / *Doulos* [بنده] / تلمود و *Corpus iuris*
[پیکر قانون] / *Christou lēsou* [مسیحا عیسی] / اسم‌های خاص
- ۴۱ روز دوم • *Klētós*
- Beruf* [حرفه] / رسالت و فسخ / *Chrēsis* [بهره] / *Klēsis* و طبقه /
توگویی / ناتوانمند / اضطرار / فراموش نشدنی / مثل و ملکوت
- ۷۳ روز سوم • *Aphōrisménos*
- فریسی / قوم تقسیم شده / برش آپلیس / باقی مانده / کل و جزء
- ۹۱ روز چهارم • *Apóstolos*
- Nabi* [نبی] / آخرت بین / زمان عملیاتی / *Chronos* و *Kairós* / *Parousía*
[حضور] / پادشاهی هزاره / *Typos* [نمونه] / چکیده / خاطره و نجات /
شعرو قافیه

Nomos / [یه] *Euaggélion* / [انجیل] *Plērophoría* / [یقین] *Asthéneia* / [قانون] / ابراهیم و موسی / *Katargeín* / [از کار انداختن] / *Aufhebung* / [رفع] / درجه صفر / وضعیت استثنایی / راز / *anomia* / [بی قانونی] / دجال

سوگند / *Deditio in fidem* / [تسلیم به اعتماد] / *Berit* / [پیمان] / بلاعوضی / دو عهد / موهبت و فیض / ایمان دوپاره / باور به / جمله اسمی / کلام ایمان / اجراگر / *Performativum fidei* / کلام نزدیک

نقل قول / تصویر / *Jetztzeit* / [زمان - اکنون]

کتاب شناسی

یادداشت مترجم

کتاب زمانی که باقی می ماند: شرحی برنامه به رومیان نخست براساس متن اصلی جورجو آگامبن به زبان ایتالیایی، و سپس بازنگری با ترجمه های انگلیسی (پاتریشیا دیلی) و آلمانی (داوید جیوریاتو) به زبان فارسی ترجمه شد. نام و نشان این نسخه ها به ترتیب چنین اند:

- Giorgio Agamben, *Il tempo che resta: Un commento alla Lettera ai Romani*, Torino: Bollati Boringhieri, 2000.
- Giorgio Agamben, *The Time That Remains: A Commentary on the Letter to the Romans*, translated by Patricia Dailey, Stanford University Press, 2005.
- Giorgio Agamben, *Die Zeit, die bleibt: Ein Kommentar zum Römerbrief*, von Davide Giuriato, Suhrkamp Verlag, 2006.
- Giorgio Agamben, *El tiempo que resta: Comentario a la carta a los Romanos*, Traducción de Antonio Piñero Editorial Trotta, 2006.

برای ترجمه نقل قول های عهد جدید، اغلب به طور خاص از دو منبع بهره جستیم: انجیل عیسی مسیح به همراه مزامیر و امثال (ترجمه هزاره نو، انتشارات ایلام، ۲۰۰۹ میلادی)، و عهد جدید: براساس کتاب مقدس اورشلیم (ترجمه پیروز سیار، نشرنی، چاپ اول، ۱۳۸۷، تهران). اما برای ترجمه نقل قول های عهد عتیق در بیشتر موارد از نسخه برگردان قدیمی و مشهور کتاب مقدس: عهد عتیق و عهد جدید (ترجمه فاضل خان همدانی،

ویلیام گلن و هنری مرتن، نشر اساطیر، ۱۳۷۹، تهران) یاری گرفتم. در برخی موارد این قطعه‌ها برای همخوانی دقیق‌تر با ترجمه‌های خود جورج و آگامبن از متن یونانی دست‌کاری و بازنویسی شدند.

پیشگفتار

ایده‌های مورد بحث در این کتاب در جریان چند سمینار شرح و بسط یافتند: نخستین بار، به شکلی فشرده، در کالج بین‌المللی فلسفه در پاریس، در اکتبر ۱۹۹۸، سپس در دانشگاه ورونا، در ترم ۹۹-۱۹۹۸ و، سرانجام، در دانشگاه نورث‌وسترن (اؤنستن)، در آوریل ۱۹۹۹، و دانشگاه کالیفرنیا (برکلی)، در اکتبر همان سال. کتابی که پیش روی دارید ثمرهٔ این سمینارهای پیاپی و البته مرهون گفت‌وگوهای بسیار با دانشجویان و استادان شرکت‌کننده در آنهاست. فرم برگزیدهٔ ایدهٔ پیشتاز در هر سمینار ثابت باقی ماند: یک شرح، *ad litteram* [به سیاق لفظی]، به تمام معنا، برده کلمهٔ نخستین بند نامه به رومیان.

در نویسه‌گردانی واژه‌های یونانی با حروف الفبای لاتین، نشانه‌های جداکننده را ساده گردانده‌ام و تنها هجاهای بلند در یونانی را با استفاده از نشانهٔ خط تیرهٔ تکیه روی حرف صدا دار متناظر نشان داده‌ام. با این حال، خواننده می‌تواند قطعه‌های برگزیده از متن‌های یونانی را در پیوست این کتاب بیابد، متن‌هایی که به دقت تحلیل شده‌اند و

۱. نسخهٔ اصلی این کتاب ترجمهٔ میان‌سطری بخش‌هایی از نامه‌های پولس را به همراه اصل یونانی آنها در پیوست خود آورده است. این پیوست در ترجمهٔ فارسی به عللی حذف شد. خوانندهٔ پیگیر در صورت نیاز می‌تواند به نسخهٔ اصلی یا ترجمه‌های فارسی دست‌یافتنی از نامه به رومیان در میان نامه‌های دیگر به قلم پولس رسول رجوع کند. (م.)

روز یکم

Paulos doulos christou lēsou

قصد این سمینار، پیش و بیش از هر چیز، بازگرداندن نامه‌های پولس به مقام متن مسیحایی بنیادین برای سنت غربی است. این رسالتی ابتدایی و پیش‌پا افتاده به نظر می‌آید، زیرا هیچ‌کس سرشت مسیحایی این نامه‌ها را به‌طور جدی انکار نمی‌کند؛ و با این حال، این بدیهی نیست، زیرا دو هزار سال ترجمه و شرح‌نویسی، مقارن با تاریخ کلیسای مسیحی، لفظاً وجه مسیحایی - و خود کلمه «مسیح» - را از متن پولس حذف کرده‌اند. این به معنای آن نیست که ناگزیر چیزی مانند راهبردی از پیش برنامه‌ریزی شده در پی خنثی‌سازی مسیح‌باوری بوده است. اما گرایش‌های ضد-مسیحایی بی‌تردید درون کلیسا و نیز کنیسه، در زمان‌های مختلف و به شیوه‌های گوناگون، در کار بوده‌اند. با این همه، مسئله سربرآورده در اینجا اساسی‌تر است. به دلایلی که در طول این سمینار روشن خواهند شد، یک نهاد مسیحایی - یا یک همبودگی مسیحایی که بخواهد خودش را به سان یک نهاد ارائه کند - با رسالتی پارادوکسی روبه‌رو می‌شود. چنان‌که یاکوب برنایز^۱ یک بار به طعنه گفته بود، «اینکه مسیحا را پشت سرتان داشته باشید جایگاه چندان راحتی برای شما نخواهد بود.» (برنایز، ۲۵۷) - اما

بی‌هیچ میانجی به این سمینار پیوند یافته‌اند. متن یونانی مورد استفاده من برگرفته از نسخه پژوهشی ویراسته ابرهارد نستله است:

- Eberhard Nestle, *Novum Testamentum graece et latine*, edited by Erwin Nestle and Kurt Aland, United Bible Societies (London, 1963).

برای ترجمه میان‌سطری، نسخه یونانی/لاتین/ایتالیایی آ. بیگارلی و نسخه یونانی/فرانسوی م. کارز از عهد جدید، با تغییرهایی چند، به کار گرفته شدند:

- A. Bigarelli, *Nuovo Testamento: Greco, Latino, Italiano*, San Paolo, Cinisello Balsamo, 1998.
- M. Carrez, *Nouveau Testament interlinéaire Grec/Français*, Alliance Biblique universelle, Paris, 1993.

۱. یاکوب برنایز [Jacob Bernays] (۱۸۸۱ - ۱۸۲۴)، فیلولوژیست و نویسنده فلسفی آلمانی تبار از یک خانواده فرهیخته یهودی. بیشتر آثار او به فیلسوفان یونانی باستان می‌پردازند.